

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Przewodniczący: SSN Dariusz Świecki

w sprawie prokuratora Prokuratury Apelacyjnej **A. B.**
na skutek zażalenia pełnomocnika prokuratora A. B.
na zarządzenie Przewodniczącego Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym z dnia 4 października 2012 r. o odmowie przyjęcia wniosku pełnomocnika prokuratora A. B.
o wznowienie postępowania zakończonego uchwałą Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym z dnia 21 sierpnia 2012 r. w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Apelacyjnej A. B.

Postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zażalenie nie jest zasadne. Kwestią w tej sprawie zasadniczą jest rozstrzygnięcie zagadnienia, czy w postępowaniu w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora mają zastosowanie przepisy o postępowaniu dyscyplinarnym w zakresie odsyłającym do odpowiedniego stosowania przepisów Kodeksu postępowania karnego (art. 89 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze – Dz. U. z 2011 r., Nr 270, poz. 1599 ze zm. – dalej w skrócie „u.p.”). W zaskarżonym zarządzeniu wyrażono bowiem pogląd, że wobec całościowego uregulowania w tym postępowaniu systemu środków zaskarżenia (art. 54 u.p.) nie stosuje się przepisów o postępowaniu dyscyplinarnym. Odmienne stanowisko przedstawił w zażaleniu skarżący stwierdzając, że przepisy te mają

zastosowanie odnośnie do instytucji wznowienia postępowania przez odpowiednie stosowanie przepisów Kodeksu postępowania karnego.

W zaskarżonym zarządzeniu trafnie wskazano na ugruntowane orzecznictwo Sądu Najwyższego, zgodnie z którym w postępowaniu w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora nie jest dopuszczalne zaskarżenie kasacją uchwały wydanej przez Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny (por. postanowienie SN z dnia 18 lipca 2002 r., III DS 10/02, OSNP 2003, nr 16, poz. 392, a także orzeczenia wydane po nowelizacji ustawy o prokuraturze, dokonanej ustawą z dnia 29 czerwca 2007 r., o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. Nr 136, poz. 959, np. postanowienia SN z: 8 października 2010 r., SDI 19/10, 10 maja 2012 r., VI KZ 8/12 oraz 4 lipca 2012 r., VI KZ 11/12 - niepubl.). Pogląd wyrażony w tych orzeczeniach należy w pełni podzielić i odnieść do instytucji wznowienia postępowania.

Podnoszony w zażaleniu argument, że w art. 54 ust. 13 u.p. znajduje się jednak odesłanie do przepisów regulujących postępowanie dyscyplinarne, a więc także do art. 89 u.p., który z kolei zezwala na odpowiednie stosowanie przepisów Kodeksu postępowania karnego, w tym dotyczących wznowienia postępowania, nie uwzględnia wyników jego wykładni językowej, funkcjonalnej i systemowej.

Artykuł 54 ust. 13 u.p. jest przepisem odsyłającym, którego zakres odniesienia został ograniczony do „postępowania przed sądem dyscyplinarnym i Odwoławczym Sądem Dyscyplinarnym lub Sądem Dyscyplinarnym w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej w drugiej instancji” w sprawach o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej. Chodzi tu więc o odesłanie do przepisów o postępowaniu dyscyplinarnym, które mogą mieć zastosowanie do czynności i przebiegu postępowania o uchylenie immunitetu prokuratora, a nie do środków zaskarżenia. Za takim stwierdzeniem przemawia użyty w art. 54 ust. 13 u.p. zwrot „w zakresie nieuregulowanym w niniejszym artykule”. W art. 54 ust. 1 – 12 u.p. uregulowano zaś całościowo rodzaje wydawanych rozstrzygnięć oraz środków zaskarżenia w postępowaniu o wydanie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej. Nie przewiduje się w nim nadzwyczajnych środków zaskarżenia. Nie ma też odesłania do odpowiedniego stosowania w tym zakresie przepisów Kodeksu postępowania karnego. Skoro więc kwestię systemu środków zaskarżenia normuje art. 54 ust. 10 u.p., to zgodnie z art. 54 ust. 13 *in principio* u.p. wyłączone jest stosowanie przepisów o postępowaniu

dyscyplinarnym, a w oparciu o te przepisy zawartego w nich odesłania do przepisów Kodeksu postępowania karnego (89 u.p.). Takie rozwiązanie prawne stanowi celowy zabieg ustawodawcy podyktowany koniecznością zachowania wewnętrznej spójności systemu prawnego. Specyfika postępowania w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej polega na tym, że nie rozstrzyga się w nim żadnej zasadniczej kwestii. Natomiast wobec posiadania przez prokuratora immunitetu jest to postępowanie poprzedzające postępowanie karne, które warunkuje możliwość jego wszczęcia (art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k.). Dlatego też uchwała uchylająca immunitet prokuratora nie ma przymiotu orzeczenia prawomocnie kończącego postępowanie w sprawie (co do jego głównego przedmiotu), gdyż dopiero takie postępowanie może zostać wszczęte. Z tego też względu nie mogą do tego postępowania mieć odpowiedniego zastosowania przepisy Kodeksu postępowania karnego dotyczące kasacji i wznowienia postępowania, gdyż wniesienie jednego z tych nadzwyczajnych środków zaskarżenia jest dopuszczalne w stosunku do orzeczenia rozstrzygającego o przedmiocie postępowania. Ponadto nie do zaakceptowania po względem funkcjonalności i spójności systemu prawnego byłaby taka sytuacja procesowa, w której w wyniku uwzględnienia kasacji lub wznowienia postępowania doszłoby do uchylenia prawomocnej uchwały zezwalającej na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej, a jednocześnie w obrocie prawnym funkcjonowałoby prawomocne orzeczenie sądu karnego w kwestii tej odpowiedzialności, skoro warunkiem *sine qua non* przeprowadzenia postępowania karnego jest uchylenie immunitetu.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.